

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: Végigálltam a „Halló Városligeti”-et

Forrás:

Uj Nemzedék

3m

(Hely)

1925. 7. 22.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

792.7

Hely

Idő

1925

Személy

Végigálltam a „Halló Városliget!”-et

Jobb mint a „Halló Amerika” — Ligeti görbők, nyalókaeső, pokoli tréfák és táblás házak a Müszinkörben — Haskell elbujhat szégyenében

— Az Uj Nemzedék tudósítójától. —

Sajnálom, de már csak állóhelyünk van. Beütött a „Halló Városliget!” — mondja délután fél ötkor ragyogó arccal Erdélyi Mihály, a városligeti Müszinkör titkára, rendezője, házi darabírója, zeneszerzője, szóval mindene. Tessék bemenni, ha tetszik.

Őszintén szólva, nagyon kíváncsi voltam a ligeti revüre, annál is inkább, mert a tavasszal 50.000 koronáért megítélhettem Ben Blumenthal koronázatlan doliár- és színházkirály és Mr. Haskell rendezetlen felekezeti aljenki-rendező színházi büncselekményét, a „Halló Amerikát”. Ítéletem akkoriban igen lecsúszott volt. Súlyosbíró körülménynek vettem többek között azt, hogy cselekményüket alantas pénzszerzési indokból, előre megfontolt szándékkal költötték el és teljes három órában át súlyosan visszaéltek a közönség hiszékenységgel és türelmével. Jó magam két megtermett lipótvárosi hölgy közé szorulva képtelen voltam levegőhöz jutni attól a sok sületlenségtől, amelyet a színpadon szenzációs amerikai revü címen nekem, a gyanútlan színházlátogatónak beadtak.

A Müszinkörben huszezer korona a legdrágább és négyezer korona a legolcsóbb jegy. A liget szerényebb a Nagymező-utcánál.

Megértő közönség

Beálltam az állóhelyesek közé. Már esengetek és a közönség türelmetlenül tapsolt. A zsufolt padsorokban a ligeti közönség színe-java. A mesterlegénytől a betörőig és a mindenestől a varrólányig mindenki kíváncsi volt a „Halló Városliget!”-re, a ligeti Billerre és Halmaira. Ugynevezett megértő közönség volt jelen, amely mindent megért. Legjobban a kétértelműséget.

Meltemmel egy iparoskülsőjű fiatalember, valószínűleg a műintézet egyik habituéja lekesen dicsérte az előadandó revüt.

— Már az egész városban beszélnek róla... Mennyi nagyszerű trükk van benne, majd meglátja! Ügyes fiú az az Erdélyi! És micsoda díszletek!

Meg voltam győződve róla, hogy önzetlenül, privát rajongásból igyekszik hangulatot kelteni a liget szenzációja mellett. Nem mint a Teréz- és Lipótváros divatbábjai, akik azt hitték, hogy elmaradtak a világtól, ha nem magasztalják agyon Mr. Haskell és fajrokonai együgyű blöffjeit, a létra-mókát, a szénaboglyavackot, a villanyos-komédiát és egyéb üres értelmetlenségeket... Ezért tisztelettel hallgattam az állóhelyen szorongó Müszinkör-benfen-

test.

A függöny felgördült és egy komikus aktuális kupléra gyújtott rá. Perényinek hívják a komikust, nagyon ügyes fiú, eredetien adta elő a kuplékat.

— Perényi! Perényi! — bömbölte az egész ház, amikor végzett egy strufflival.

A tapsvihar úgy látszik átragadt az égboltra is, mert a műintézet tetejét elkezdte csapdosni az eső. A közönség nem hallotta meg, elmerült Perényi kupléiban, csak én hallottam leghátul a falnál, az állóhelyen.

Perényi arról kuplézott, mi lesz száz év múlva. A kuplét is Erdélyi írta; a zenét is valószínűleg ő szerezte valahonnan.

A kuplé szerint száz év múlva a finácok is lovat fognak kapni. Vázsonyi antiszemita lesz, viszont Wolff zsidó kántor. Őt, Perényit pedig a Lipótmezőre viszik.

A közönség szívből röhögött a kuplén. Perényinek folytatnia kellett. A „Nyalóka”-kuplét adta elő a „Katóka légy a babám” dallamára, közben egy nyalókával.

A kuplé nagyon ügyes volt, szomszédom elragadtatottan tapsolt, hahotázott és titokban figyelte, hogy tetszik nekem a kuplé. Boldog volt, mikor elmosolyodtam.

A közönség tombolt és valóságos nyalókaesőt zuditott Perényire. Nem győzte zsebre rakni a sok nyalókát. Egy ligeti hölgy extázisában nyalóka-csokrot dobott fel Perényinek. Egy hónapra el volt látva a megértő közönség jóvoltából nyalókával. A nyalókások nem győztek eleget eladni a kuplé alatt.

Én is vettem egy nyalókát. Nem birtam el lenállni a tömegszenvedélynek.

Nem nagyképpel

Még egy-két kuplé és magánszám és a nagy eseményeket megelőző szünet állt be. A „Halló Városliget!” következett két részben és husz képpel. Nem nagyképpel, mint Ben Blumenthalé, csak egész kicsi, kis ligeti képekkel. Ligetben nincs nagykép.

A prológot a szerző szerencsés ötlettel át-

mentette a Nagymező-utcából a ligetbe. Itt is sorra felvonultak a szereplők; Gábor, mint tót atyafi, Ilyés Ilon, mint magyar parasztlány, Hatvani Mariska, mint megtermett né-némasszony, Révész Gyula, mint angol missis. stb. Mindegyik előnekelt egy strófát s odaállt a függöny sarkába. A hölgyek barátságosan lekezeltek egymással. Perényi topngyos cigány maszkjában jelent meg.

Mintahogy írni szokás, már megjelenésével is frenetikus hatást váltott ki. A ligeti közönség aztán tudja, mi az a frenetikus. Azt hiszem, még a vurstliban is meghalották az egetverő műszinköri frenézést.

Most az előjáték következett. Mindazt, ami a revüben lesz, egy nagypapa meséli unokájának a kandalló mellett. Elkezdte a mesét, aztán tüllfüggöny ereszkedik le és az első kép jön. Csakhogy a tüllfüggöny megakadt a grószláter nyakában és a kandallóban. Oda volt a hangulat.

— Ez itt nem baj! — vigasztalt szomszédom.

Csakugyan, a hangulat zavartalan volt. Zaplatye Janót az első képben, mely egy magyar falut ábrázolt, viharos derűséggel fogadta a közönség. Hogy miért kellett Zaplatyennek a magyar faluba jönni, azt eképpen indokolta meg:

— Lőgni kellett, mert zenylim hátuljaim megvakarták a pimasz csehek. Azaz *cseh pimaszok*.

— *Höhöhö!* — hangzott a hahota.

A revü azzal indul, hogy a szereplők mind elindulnak világkörüli utra. A magyar legény egy angol missnek, egy angol ifju magyar leánnyal, a falusi bíró a cigánnyal. Ez azonban nem megy érzelmes és humoros dalok, kuplák és táncszámok nélkül. „A felrobbant falu” az első kép címe, hogy miért, az nem volt bővebben megindokolva. Elvégre, ha revü, hát legyen revü, a kutyafáját. Mr. Haskell sokkal nagyobb zöldégeket termelt ki a „Hallo Amerikában”.

Ha Haskell . . .

Elég az hozzá, hogy a következő képben már egy török háremben vagyunk. Hárem magyar görll, illetőleg *magyar háremgörll* mélabus hastáncot járt.

Ez is Haskellből lett átmentve. Azért volt oly mélabus. A görllök azért ügyesen járták, bár biztosan gyomorgondok bántották őket. Ez meglátszott a hastáncukon. Zaplatye mint török pasa jelent meg és nála is a has játszotta a főszerepet. Mindenki megkérdezte tőle, hogy ha török basa, miért nem nagy a hasa. A közönség a hasát fogta nevetésben.

Ha has kell, az első képben elég sok szó esik róla. *Haskell* is megirigyelhetné, milyen drámai egységben volt ez a kép a has körül kidomborítva. *Egy has volt az egész*. De legálább értelme volt. Hisz a has a legégetőbb problémák egyike.

A következő kép egy hajó fedélzetét ábrázolta. Hágcsók, kémények, szellőztetők és matróz-görllök érzékeltették a tengeri hajót. Némelyik görll úgy szédített, hogy az ember valósággal tengeri betegséget kapott tőle. A közönség viharos tapsal honorálta a művészek fáradozását. Ennek következtében a hajó süllyedni kezdett és meggyulladt. A nézők ereiben elállt a vér.

Ügyes trükkök sorozata. Haskell elbujhat ötletben *Erdélyi* Arthur darab- és zeneszerző mellett. Haskellnek csak rossz, erőltetett fogásai voltak, itt a régi bevált színpadi trükköket mentették át a revübe. *Tengerfenéken, tündérországon, égen és poklon*, na meg a ligeten át sok vidámsággal, érzelmességgel, opkoli tréfával kövezett uton érünk el a befejező részhez, amikor tudvalevően mindenki megtalálja a párját és boldog lesz.

Sőt még egy *irredenta-jelenet* is van a „Halló Városliget”-ben. Minden, ami csak

megfoghatja a ligeti közönséget. Haskell ki-fütyölnék itt az ócska nézőtéri trükkjeivel. A Müszinkörben évtizedek óta együtt játszik, komédiázik a közönség a színészekkel. Haskell azt hitte, hogy ujjat hozott. Jött volna ki ide a ligetbe ötletért. Részletre is kapott volna egy csomóval.

Már fájt a lábam, de hősiesen kitartottam az állóhelyen a „Halló Városliget” mellett. Elvégre, ha a „Halló Ameriká”-ra hiába dob-tam ki ötvenezret, a ligeti revü inkább meg-éri azt a pénzt, amibe az állóhely került.

Tudniillik sajtóalapon semmit sem fizettem az állóhelyért.